

Любов Пляка, к.психол.н., доцент
Національний фармацевтичний університет
Харків, Україна

ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ ЦІННОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Вступ. Проблема формування життєвих цінностей існувала завжди в будь-якому суспільстві. Сьогодні Українське суспільство спрямовує свої зусилля на створення умов, які б забезпечили фундаментальну потребу людини в усвідомленні власних потреб та життєвих цінностей, пов'язаних з самоактуалізацією, професійним саморозвитком та самовдосконаленням особистості, який починається в процесі професійної підготовки в закладі вищої освіти.

Девізом для молоді повинно стати правило – вдосконалювати себе і вдосконалювати світ. Лише таким шляхом у суспільстві можуть сформуватися взаєморозуміння, терпимість і повага доправ людини. [1, с. 5]. Тому важливим завданням освітнього процесу закладу вищої освіти є формування життєвих цінностей особистості здобувача вищої освіти, що входить до структурних компонентів фахової підготовки.

Мета дослідження є визначення та теоретичне обґрунтування психолого-педагогічних умов формування життєвих цінностей майбутніх фахівців у період їх професійного становлення.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та розв'язання завдань дослідження застосовано такі методи як: аналіз та синтез, узагальнення та порівняння, узагальнення та систематизація даних.

Результати дослідження та їх обговорення. Ціннісні орієнтації – найважливіша складова структури особистості майбутнього фахівця, що обумовлена системою виховання й навчання. Їхня роль полягає у тому, що вони повідомляють про спрямованість професійного становлення особистості, розкривають можливості людини, допомагають знайти нові ресурси для професійного розвитку й становлення майбутнього фахівця, регулюють поведінку на освітню діяльність, формують способи самоактуалізації здобувачів вищої освіти.

Життєві цінності не виникають самі по собі, а є результатом тривалого процесу їх формування впродовж діяльності та життя особистості. Засвоєння життєвих цінностей відбувається під час набуття здобувачем освіти знань, вмінь та навичок, особистісного та соціального досвіду, розуміння суті явищ і факторів дійсності та свого місця в суспільстві [2]. Вони допомагають здобувачу вищої освіти усвідомити заради чого він живе, вчиться, обирає ту або іншу професійну діяльність [3].

Процес формування життєвих цінностей особистості фахівця буде протікати успішно та результативно у разі створення та дотримання певних психолого-педагогічних умов, які впливатимуть на якість їх підготовки у закладі вищої освіти.

Під психолого-педагогічними умовами ми розуміємо сукупність заходів та методів навчання, що сприяють побудові навчально-творчого процесу з урахуванням потреб, інтересів та можливостей особистості, що впливає на формування життєвих цінностей. До психолого-педагогічних умов можна віднести:

- створення позитивного емоційного клімату на навчальних заняттях, розвитку інтересу до майбутньої професійної діяльності;
- розробка та впровадження якісного навчального забезпечення;
- створення умов вибору цінностей з різних альтернатив, бо саме в цьому випадку вибір відбувається в силу власного волевиявлення.
- свідомість у здобувача освіти не може одночасно обробити значний масив нової інформації, тому нові цінності потрібно подавати послідовно невеликими порціями;
- залучення здобувачів вищої освіти до активної навчально-пізнавальної діяльності із застосуванням особистісно-орієнтованого підходу через використання групових та проблемно-пошукових методів цієї діяльності, а саме: проблемних лекцій, дискусій, проблемних ситуацій, рольових та ділових ігор, тренінгів тощо.

Висновки. Таким чином, формування життєвих цінностей особистості довготривала та кропітка робота, здійснюючи яку важливо забезпечити для кожного здобувача вищої освіти вироблення власної ієрархії цінностей, що залежить від особистісних якостей, інтересів і потреб, а також того середовища, що включає професійні цінності й цінності найближчого оточення.

**Фізична культура, спорт і здоров'я:
стан, проблеми та перспективи**

Харків, 6 грудня 2023 рік

Список використаних джерел:

1. Бех І.Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ—Чернівці : Букрек, 2018. 320 с.
2. Романовський О.Г. Михайличенко В.Є., Грень Л.М. Педагогіка успіху: навч. посіб. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. 376 с.
3. Савелюк Н. М. Психосемантичні особливості громадянської свідомості студентської молоді: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07. Івано-Франківськ, 2008. 20 с.